

Onderzoek in het kader van de Omgevingswet

Quickscan sloop conferentie centrum en nieuwbouw aan de Witte Zand 18

Bureau Biota rapportage 2025-031

Projectgegevens

Opdrachtgever: Kwest BV.
t.a.v. Dhr J. Ten Hoor
Klenkerweg 18
7861 TG Oosterhesselen

Projectomschrijving: Onderzoek in het kader van de Omgevingswet
Quickscan sloop conferentie centrum en nieuwbouw aan de Witte Zand 18

Aannemer: Bureau Biota
Oude Marswal 38
8015 ED Zwolle

KvK nummer: 59869984
BTW nummer: NL853674942B01

Contactpersoon: Dr. Ir. G. Milder-Mulderij (Bureau Biota)
06 24 62 03 14

Datum: 9 november 2025

Status: Definitief

Akkoord: Dr. Ir. G. Milder-Mulderij

Projectnummer: 2024-189

Rapportnummer: 2025-031

Te citeren als:

Milder-Mulderij G, Hofstede T, Wallace N, Van Doorn M. 2025. Onderzoek in het kader van de Omgevingswet – Quickscan sloop conferentie centrum en nieuwbouw aan de Witte Zand 18. Bureau Biota rapport 2025-031. In opdracht van Kwest BV.

© Bureau Biota / Kwest BV.

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever hierboven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Biota, nog mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het rapport is vervaardigd.

Bureau Biota is niet aansprakelijk voor gevolgschade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Biota. Opdrachtgever vrijwaart Bureau Biota voor aanspraken in verband met deze toepassing.

Samenvatting

Inleiding en doelstelling

Men is voornemens het voormalig vormingscentrum te gaan herontwikkelen tot een woongebied met daarin ruimte voor het bouwen van 60 woningen in parkachtige setting. Het perceel is plaatselijk bekend als Witte Zand 18a te Oosterhesselen. Wanneer soorten beschermd onder de Omgevingswet gebruik maken van het pand, kunnen ze hinder ondervinden van de plannen. Als dit het geval is, dan mogen de plannen niet zonder meer doorgaan en mogelijk een vergunning van de Omgevingswet nodig. Om vast te stellen wat de situatie ter plaatse is, dient er een quickscan uitgevoerd te worden. In de voorliggende rapportage doet Bureau Biota verslag van dit onderzoek, de potenties van het plangebied voor (verblijfplaatsen van) beschermde soorten en de gevolgen van de plannen op alle drie de pijlers van de Omgevingswet: gebiedsbescherming, soortenbescherming en bescherming van houtopstanden.

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van de Natura 2000-gebieden in Nederland. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, Mantingerzand, ligt op ongeveer 8 kilometer afstand van het plangebied. Van de 19 voor Natura 2000-gebieden te toetsen storingsfactoren is alleen de emissie van stikstof overgebleven als mogelijke factor die van invloed zou kunnen zijn, echter ligt het plangebied op dusdanige afstand is gaat het hier om een zeer lokale ingreep dat er geen depositie van stikstof op Natura 2000 gebieden door toedoen van de voorgenomen ingreep wordt verwacht.

Verder ligt het plangebied buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Aangezien de provincie Drenthe in haar beleid ten aanzien van het NNN geen externe werking hanteert hoeft hier geen verdere actie voor te worden ondernomen.

Voor de voorgenomen plannen is geen vergunning van de Omgevingswet nodig voor het onderdeel Gebiedsbescherming.

Soortbescherming

Het plangebied is in gebruik bij algemene broedvogels en mogelijk zijn er diverse andere beschermde soorten die ook gebruik maken van het plangebied. Het gaat hier om grote vos, hazelworm, levendbarende hagedis, ransuil, vleermuizen, eekhoorn, grote bosmuis, veldspitsmuis, kleine marterachtigen en steenmarter.

Voor korst(mossen), vaatplanten, amfibieën, vissen en overige soort(groep)en welke hier nog niet specifiek vermeld zijn is er geen reden om aan te nemen dat er knelpunten ten aanzien van de Omgevingswet zullen ontstaan door toedoen van de voorgenomen plannen.

Pas als het nader onderzoek aan alle aangegeven soorten is afgerond, valt er wat te zeggen over de noodzaak van het aanvragen van een vergunning van de Omgevingswet.

Houtopstanden

Op het moment van schrijven van deze rapportage is nog niet duidelijk welke bomen er eventueel voor de plannen gekapt moeten gaan worden. Als dit duidelijk is dienen de te kappen bomen specifiek onderzocht te worden op ecologische potenties.

Daarnaast dient er rekening te worden gehouden met het beleid dat gemeente Coevorden hanteert als het gaat om bomen kappen. Hiervoor is de bomenverordening leidend.

Specifieke zorgplicht

Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient men zich ten alle tijden te houden aan de zorgplicht. Zorg daarom dat deze dieren altijd een vrije vluchtroute wordt geboden, dat er geen nieuwe verblijf-/schuilplaatsen ontstaan in het plangebied (geen materialen bouwmaterialen of groenafval laten ophopen in op het terrein) en dat verstoring door licht (bouwverlichting) en geluid (radio's, mobiele werktuigen) tot een minimum wordt beperkt en in de avond volledig wordt vermeden.

Aanbevelingen

- Breng in kaart welke bomen er werkelijk voor de plannen gekapt zullen moeten worden en laat een ecooloog meekijken wat de gevolgen hiervan kunnen zijn;
- Laat voor grote vos, hazelworm, levendbarende hagedis, ransuil, vleermuizen, eekhoorn, grote bosmuis, veldspitsmuis, kleine marterachtigen en steenmarter eerst nog nader onderzoek uitvoeren voor dat de plannen in uitvoering worden gebracht;
- Voer de werkzaamheden waar mogelijk buiten het broedseizoen uit. Als werken buiten het broedseizoen niet haalbaar is, voer de werkzaamheden dan onder ecologische begeleiding uit;
- Neem te allen tijde de specifieke zorgplicht in acht, dus zorg voor zo min mogelijk overlast en geen alle aanwezige dieren altijd een vrije vluchtroute.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doelstelling.....	1
1.3	Omschrijving plangebieden en voorgenomen plannen.....	1
2	Wettelijk kader	4
2.1	Gebiedsbescherming.....	4
2.1.1	Natura 2000.....	4
2.1.2	Natuurnetwerk Nederland	5
2.2	Soortenbescherming	5
2.3	Houtopstanden.....	6
2.4	Zorgplicht	7
3	Werkwijze	8
3.1	Gebiedsbescherming.....	8
3.1.1	Natura 2000.....	8
3.1.2	Natuurnetwerk Nederland	8
3.2	Soortenbescherming	9
3.2.1	Literatuurstudie	9
3.2.3	Veldbezoek	9
3.3	Houtopstanden.....	10
3.4	Zorgplicht	10
4	Resultaten, effecten en aanbevelingen	11
4.1	Gebiedsbescherming.....	11
4.1.1	Natura 2000.....	11
4.1.2	Natuurnetwerk Nederland	12
4.2	Soortenbescherming	12
4.2.1	Korstmossen, mossen en vaatplanten.....	13
4.2.2	Insecten	14
4.2.3	Amfibieën	15
4.2.4	Reptielen	16
4.2.5	Vogels	17
4.2.6	Vissen	19
4.2.7	Zoogdieren	19
4.2.8	Overige soorten	24
4.2.9	Specifiek zorgplicht.....	25
4.3	Houtopstanden.....	25
5	Conclusie en aanbevelingen	26
5.1	Gebiedsbescherming.....	26
5.2	Soortenbescherming	26
5.3	Houtopstanden.....	26
5.4	Specifieke zorgplicht.....	26
5.5	Aanbevelingen.....	27
6	Geraadpleegde bronnen.....	28
Bijlage 1	Resultaten NDFF/Flora en Fauna Verkenner	29
Bijlage 2	Fotoverslag veldbezoeken Witte Zand 18 Oosterhesselen.....	34
Bijlage 3	Samenvatting bevindingen twee eerdere quickscans	51

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Men is voornemens het voormalig vormingscentrum te gaan herontwikkeling tot een woongebied met daarin ruimte voor het bouwen van 60 woningen in parkachtige setting. Het perceel is plaatselijk bekend als Witte Zand 18a te Oosterhesselen. Het plangebied van vijf hectare staat aan de rand Oosterhesselen en sinds 2012 leeg.

Wanneer soorten beschermd onder de Omgevingswet bijvoorbeeld gebruik maken van de plangebieden, dan kunnen deze hinder ondervinden van de voorgenomen plannen. Als dit het geval is, dan mogen de plannen niet zonder meer doorgaan. Dan is voor de plannen mogelijk een vergunning van de Omgevingswet nodig. Om vast te stellen wat de situatie ter plaatse is, dient er een quickscan uitgevoerd te worden. Hiervoor heeft Kwest BV. Bureau Biota opdracht verleend.

In het voorliggende rapport worden daarom de potenties van het plangebied in Oosterhesselen gepresenteerd voor (verblijfplaatsen van) beschermde soorten en de gevolgen van de voorgenomen plannen op alle drie de pijlers van Omgevingswet; soortenbescherming, gebiedsbescherming en bescherming van houtopstanden.

1.2 Doelstelling

Het doel van de quickscan is het in kaart brengen van de potenties van het onderzoeksgebied voor soorten die beschermd worden onder de Omgevingswet (Ow) en het bepalen van de te verwachten effecten van de voorgenomen plannen op beschermde natuurwaarden ter plaatse en op de directe omgeving. Het onderzoek brengt in ieder geval in beeld:

- of beschermde soorten planten en dieren aanwezig zijn binnen of direct rondom het plangebied;
- of er potenties zijn voor Ow-beschermde soorten die tijdens het veldbezoek niet aangetroffen zijn;
- of met de voorgenomen ingreep verbodsbepalingen uit de bovengenoemde wet zullen worden overtreden (gebiedsbescherming, soortenbescherming, houtopstanden, zorgplicht);
- of er mogelijkheden zijn om eventuele overtredingen te vermijden;
- hoe te handelen om te voldoen aan de zorgplicht en de Omgevingswet na te leven;
- of er noodzaak is tot het aanvragen van een vergunning van bovengenoemde wet of dat er eerst nog nader onderzoek moet worden verricht om tot deze conclusie te komen.

1.3 Omschrijving plangebieden en voorgenomen plannen

Het plangebied ligt in het landelijk gebied naast Oosterhesselen in de gemeente Coevorden (Figuur 1). Het plangebied betreft een terrein van circa vijf hectare groot dat ligt aan de rand van Oosterhesselen. De actuele situatie van het plangebied ten tijde van het veldonderzoek is weergegeven in Figuur 2. De vervallen bebouwing van het voormalige conferentieoord zal worden gesloopt en er zal nieuwbouw in de vorm van woningen voor terugkomen.

Figuur 1 Ligging van het plangebied (rood omlijnd) aan de Witte Zand 18 in Oosterhesselen. Bron ondergrond: PDOK.

Figuur 2 Actuele situatie in plangebied, tijdens het veldbezoek op 8 april 2025. Foto's: Bureau Biota.

2 Wettelijk kader

De Omgevingswet (Ow) vervangt sinds 1 januari 2024 de Wet natuurbescherming. Het doel van deze nieuwe wet is om het stelsel van wetgeving voor de ontwikkeling en het beheer van de leefomgeving te vereenvoudigen door tientallen wetten en honderden regels te bundelen in één nieuwe wet.

Gebiedsbescherming, soortenbescherming en de bescherming van houtopstanden staan net als voorheen samen en zo ook in de Omgevingswet. Qua inhoud per onderdeel is er weinig veranderd. De belangrijkste wijzigingen aan de wet ten opzichte van de Wet natuurbescherming is dat Rode-Lijstsoorten nu ook leidend zijn voor beschermingsinspanningen en dat de zorgplicht is gespecificeerd.

Voorheen waren de Habitatrichtlijn, de Vogelrichtlijn en internationale biodiversiteitsdoelen leidend voor inspanningen van de provincie. Hier zijn nu de Rode-Lijst soorten bij gekomen. Dit is een overzicht van soorten uit Nederland die bedreigd zijn en daarom dreigen te verdwijnen of al verdwenen zijn. Deze lijsten worden opgesteld en geactualiseerd door de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN). Voor 18 soortgroepen is aan de hand van populatietrends en zeldzaamheid zo'n Rode Lijst opgesteld. De Rode Lijst bevat een groot aantal meer soorten dan de andere leidraden waarop de bescherming in Nederland voorheen op was ingesteld. Soorten waar eerst nooit aan gedacht werd kunnen daardoor plots beschermd zijn. Denk hierbij aan soortgroepen als schietmotten, haften en platwormen. De Omgevingswet vereist dat provincies de nodige maatregelen nemen voor het behoud en herstel van soorten op de Rode Lijsten. Dit staat voornamelijk opgenomen in de geherstructureerde zorgplicht.

De zorgplicht is in de Omgevingswet verdeeld in een 'Algemene zorgplicht' en een 'Specifieke zorgplicht'. Hierbij geldt de algemene zorgplicht altijd, tenzij er een specifieke zorgplicht is, en dient dit te worden gehanteerd door overheden, bedrijven en burgers. De specifieke zorgplicht geldt enkel in bepaalde situaties, zoals wanneer men bij werkzaamheden in aanraking komt met flora en/of fauna en is daardoor concreter. Meer hierover staat in Paragraaf 2.4. Omdat de Omgevingswet meerdere wetten bij elkaar bundelt, zijn hier ook veel wijzigingen in opgenomen die minder relevant zijn voor het onderdeel ecologie. Voor een volledig overzicht over de wet verwijzen wij u naar [de wetten website van overheid](#).

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 Natura 2000

Het eerste onderdeel binnen de Omgevingswet gaat in op de gebiedsbescherming. In dit deel zijn de bepalingen uit de richtlijnen van de Europese Unie (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn) voor wat betreft de bescherming van gebieden vertaald naar het nationaal recht. Dit onderdeel regelt dus de bescherming van Natura 2000 gebieden. In ons land liggen ruim 160 gebieden die vallen onder het Natura 2000-regime. Voor elk van deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen voor zowel soorten als vegetatietypen opgesteld. Activiteiten die mogelijk gevolgen hebben voor op de instandhoudingsdoelen van deze gebieden zijn in de Ow gedefinieerd als Natura 2000-activiteiten. Nadelige gevolgen van initiatieven op deze instandhoudingsdoelen dienen vermeden te worden of zoveel mogelijk beperkt te worden. Om projecten in of nabij deze beschermde gebieden uit te kunnen voeren is dus in sommige gevallen een vergunning vereist. Via de website van het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur is te verifiëren of een plangebied in de buurt van een beschermd natuurgebied ligt. Hiervoor kan een kaart worden aangeroepen waarop aangegeven staat waar zich Natura 2000-terreinen, wetlands of nationale parken bevinden.

2.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Naast de gebieden die binnen de Omgevingswet al beschermd worden, liggen in Nederland ook nog terreinen die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland, het NNN. Dit is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Met het netwerk beoogt men natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Bescherming van het NNN vindt plaats vanuit de provinciale Verordening Ruimte (inclusief de omgevingsplannen) en de landelijke Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Het ruimtelijke beleid voor het netwerk is gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de 'wezenlijke kenmerken en waarden' (denk aan natuurdoelen, natuurkwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, waterhuishouding, bodem-, lucht- en waterkwaliteit, rust, stilte, donkerte, landschaps- structuur, belevingswaarde etc.). Op deze gebieden is volgens de Nota Ruimte het 'nee-tenzij'-principe van kracht. Plannen/ Projecten worden allen volgens dit principe getoetst. In sommige provincies heeft het NNN beleid externe werking en in sommige provincies niet. Als het NNN-beleid in een provincie externe werking heeft, betekent dit dat het beleid ook voor initiatieven rondom het natuurgebied geldt die invloed hebben op het natuurgebied. Als het NNN-beleid geen externe werking heeft, is dit beleid alleen van toepassing op activiteiten die worden verricht binnen het netwerk.

2.2 Soortenbescherming

Binnen dit onderdeel van de Omgevingswet (Ow) is de bescherming van in Nederland in het wild voorkomende planten en dieren vastgelegd. Doel van dit onderdeel is de instandhouding van deze wilde planten en dieren. Activiteiten die mogelijk gevolgen hebben voor in het wild levende dieren of planten zijn in de Ow gedefinieerd als flora- en fauna-activiteiten (ongeacht of deze soorten in de Ow beschermd zijn of niet). De Omgevingswet stelt regels over flora- en fauna activiteiten om soorten te beschermen. Dit betreft zowel (inter)nationaal beschermde soorten als niet beschermde soorten.

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) bij de Ow wordt onderscheid gemaakt in de volgende drie beschermingsregimes:

- § 11.2.2: omgevingsvergunning soorten Vogelrichtlijn (Vogelrichtlijnsoorten);
- § 11.2.3: omgevingsvergunning soorten Habitatrichtlijn (Habitatrichtlijnsoorten);
- § 11.2.4: omgevingsvergunning andere soorten.

Voor elk beschermingsregime zijn de vergunningplichtige gevallen en de vergunningsvrije gevallen bepaald. Provincies regelen in een omgevingsverordening of en voor welke flora en fauna-activiteiten geen vergunningplicht geldt (de vergunningvrije gevallen).

Vogels

Voor wat betreft de vogels is in deze wet bepaald, dat alle broedende vogels, hun eieren, de vaste rust- en verblijfplaatsen en de functionele omgeving daarvan zijn beschermd. Voorts zijn van een aantal soorten de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. De nesten van deze vogelsoorten zijn ondergebracht in vijf categorieën, elk met een eigen beschermingsregime:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats;
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar;

3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar;
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen;
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Voor het verstoren van broedende vogels wordt geen vergunning verleend. Voor het verstoren van broedgevallen en/of het aantasten van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen, geldt een zware toets (vergelijkbaar met toetsing van Habitatrichtlijnsoorten).

Habitatrichtlijn/Verdrag van Bern/Verdrag van Bonn

Voor de planten- en diersoorten vernoemd in bijlage IV van de [Habitatrichtlijn](#), bijlage I of II bij het [Verdrag van Bern](#) of bijlage I bij het [Verdrag van Bonn](#) geldt dus een aanvullend beschermingsregime. Voor deze soorten geldt dat alleen vergunning kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soorten, geen andere bevredigende oplossing voor en geplande ingreep voorhanden is en sprake is van een in of bij wet genoemd belang.

Nationaal beschermde soorten

Bijlage IX onderdeel a van artikel 11.54 van het Bal onder de Omgevingswet geeft een overzicht van de diersoorten die we op nationaal niveau dienen te beschermen. Bijlage IX onderdeel b van artikel 11.54 van bovengenoemde wet doet hetzelfde, maar dan voor beschermde plantensoorten. De diersoorten uit deze bijlage mogen niet opzettelijk gedood of gevangen worden. Voor de plantensoorten uit de genoemde bijlage geldt dat ze in hun natuurlijke verspreidingsgebied niet opzettelijk mogen worden geplukt, verzameld, afgesneden, ontworteld of vernield.

Voor de nationaal beschermde soorten hebben de provincies in het kader van beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen de bevoegdheid om soorten aan te wijzen waarvoor schadelijke handelingen op nationaal beschermde soorten niet leiden tot een vergunningplichtig geval. De provincie Drenthe doet dit voor de volgende soorten:

Amfibieën	Zoogdieren	Zoogdieren (vervolg)	Zoogdieren (vervolg)
• bruine kikker • gewone pad • kleine watersalamander • meerkikker • middelste groene kikker/bastaardkikker	• aardmuis • bosmuis • dwergmuis • dwergspitsmuis • egel • gewone bosspitsmuis	• haas • huisspitsmuis • konijn • ondergrondse woelmuis • ree • rosse woelmuis	• tweekleurige bosspitsmuis • veldmuis • vos • woelrat

2.3 Houtopstanden

In dit onderdeel van de Omgevingswet is de bescherming van houtopstanden buiten de bebouwde kom geregeld. Het voornaamste doel hiervan is het in stand houden van het areaal bossen en beplantingen in Nederland. Elke Nederlandse provincie heeft verordeningen vastgesteld waarin is geregeld hoe een kapmelding moet worden ingediend, waaraan herbeplanting moet voldoen en wanneer vergunning van de herbeplantingsplicht kan worden verleend. Daarmee wordt de functie van bossen en beplantingen gegarandeerd als habitat voor dieren en planten, als recreatiegebied en als 'groene long' voor ons dichtbevolkte land. Voordat een houtopstand die onder de bovengenoemde wet valt, geveld kan worden, moet volgens de wet een kapmelding worden gedaan bij de provincie.

2.4 Zorgplicht

De zorgplicht binnen de Omgevingswet is geherstructureerd met als doel dat overheid, bedrijven en burgers samen verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Dit is opgesplitst in een algemene en een specifieke zorgplicht. De algemene zorgplicht is te allen tijde geldig, tenzij er sprake is van specifieke decentrale of rijksregels. Wanneer in aanraking wordt gekomen met ecologie is vrijwel altijd sprake van de specifieke zorgplicht.

De Omgevingswet kent een specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten. Dit houdt kort gezegd in dat nadelige effecten als gevolg van activiteiten op beschermde of bedreigde soorten zoveel mogelijk moet worden voorkomen, beperkt of ongedaan moet worden. De specifieke zorgplicht houdt onder andere in dat voorafgaand aan de activiteit nagegaan wordt of er aanwijzingen zijn voor het voorkomen van kwetsbare of bedreigde soorten binnen de invloedssfeer van de activiteit. Dit betreffen de volgende in Nederland van nature voorkomende soorten (en hun belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats indien van toepassing):

- Vogelrichtlijnsoorten (van Bijlage I Vogelrichtlijn);
- Geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten;
- Habitatrichtlijnsoorten (Bijlage II, IV, V Habitatrichtlijn);
- Rode Lijsten soorten;
- Nationaal beschermde soorten.

3 Werkwijze

In dit hoofdstuk staat de uitgevoerde onderzoeksmethodiek beschreven per relevant wettelijk kader in de Omgevingswet. Dit zijn gebiedsbescherming, soortbescherming en houtopstanden en de zorgplicht.

3.1 Gebiedsbescherming

3.1.1 Natura 2000

Bij de bescherming van Natura 2000-gebieden zijn 19 storingsfactoren gedefinieerd waarvan een inschatting dient te worden gemaakt of er bij de uitvoering van de voorgenomen plannen sprake kan zijn van een of meerdere van deze wijzen van verstoring. Het betreft hier de volgende factoren:

1) Oppervlakteverlies;	11) Verandering overstromingsfrequentie;
2) Versnippering;	12) Verandering dynamiek substraat;
3) Verzuring door N-depositie uit de lucht;	13) Verstoring door geluid;
4) Vermesting door N-depositie uit de lucht;	14) Verstoring door licht;
5) Verzoeting;	15) Verstoring door trilling;
6) Verzilting;	16) Optische verstoring;
7) Verontreiniging;	17) Verstoring door mechanische effecten;
8) Verdroging;	18) Verandering van populatiedynamiek;
9) Vernatting;	19) Bewuste verandering soortensamenstelling.
10) Verandering stroomsnelheid;	

Aan de hand van de bevinding in het veld en met kennis van de voorgenomen ingreep is nagegaan of er bij de ingreep sprake zou kunnen zijn van negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelen van omliggende Natura 2000-gebieden door de bovengenoemde storingsfactoren, en zo ja, of deze significant (kunnen) zijn.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Op basis van de ligging van het plangebied ten opzichte van het dichtstbijzijnde NNN-gebied wordt bepaald of het voornemen (significante) effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het desbetreffende NNN-gebied kan hebben. Vervolgens wordt bepaald of de provincie waarin het voornemen zich plaatsvindt externe werking geldt. Zo ja, wordt in eerste instantie gekeken of deze effecten kunnen worden voorkomen of gemitigeerd. Zo nee, dient enkel gekeken te worden naar plangebieden die zich in of aangrenzend aan het NNN bevinden.

3.2 Soortenbescherming

Uit de combinatie van de verzamelde informatie uit de literatuurstudie en het veldbezoek alsmede de kennis over de ecologie van in Nederland in het wild voorkomende planten en dieren is bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en welke gevolgen dit heeft voor de werkzaamheden. Ook is bepaald of vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet nodig zijn, zoals het uitvoeren van nader onderzoek of het aanvragen van een vergunning.

3.2.1 Literatuurstudie

Voorafgaand aan het veldbezoek is een indruk van het gebied verkregen op basis van gebiedskenmerken in relatie tot de voorgenomen plannen. Op basis daarvan is in kaart gebracht waarvoor nog aanvullende gegevens wenselijk zijn. Om een gedegen conclusie te trekken, wordt doorgaans ook gebruik gemaakt van verspreidingsgegevens uit de Flora en Fauna verkenner en andere naslagwerken. Deze gegevens zijn van belang voor het maken van een goede afweging van de mogelijke effecten op de aanwezige natuurwaarden.

Gezien de kenmerken van het te onderzoeken terrein en de directe omgeving in relatie tot de voorgenomen ingreep en de verspreiding van beschermde soorten bekend uit de naslagwerken over deze regio is voor dit onderzoek alleen de Flora en Fauna Verkenner geraadpleegd (Bijlage 1).

3.2.3 Veldbezoek

Om goed in beeld te brengen welke (potenties voor) beschermde natuurwaarden op of nabij het onderzoeks-terrein (Figuur 2) aanwezig zijn (actuele situatie), heeft Bureau Biota op 8 april 2025 tussen 12:00 en 13:30 uur veldonderzoek uitgevoerd. Het veldonderzoek is bij daglicht uitgevoerd om voor zoveel mogelijk beschermde soortgroepen een goede inschatting van de aanwezigheid/potenties in het gebied te maken. Er is twee medewerkers van Bureau Biota ter plaatse geweest: Gabi Milder-Mulderij en Marijn van Doorn. Het weer ten tijde van het veldbezoek was helder en droog met een temperatuur van 8 °C en een zachte wind (2 Bft noordoost). In 2022 is Bureau Biota ook al meerdere malen (15 februari en 18 maart 2022) in het plangebied geweest voor een potentie-inschatting. Een fotoverslag van alle uitgevoerde veldbezoeken is opgenomen in Bijlage 2. Voordat Bureau Biota betrokken raakte bij dit project is er ook al door andere partijen een quickscan uitgevoerd. Op 11 november 2015 is Eelerwoude ter plaatse geweest (Boekhout, 2015) en op 24 januari 2020 is er door Regelink Ecologie opnieuw een quickscan uitgevoerd (Twisk, 2020). De verslaglegging van deze twee quickscans is ook doorgenomen en waar nodig meegenomen in de voorliggende rapportage (Bijlage 3).

Eén veldbezoek aan het plangebied in het voorjaar is doorgaans niet voldoende voor het gedetailleerd onderzoeken van de verspreiding en aantallen van veel soortgroepen. Veel soorten zijn namelijk slechts een deel van het jaar of zelfs een deel van de dag aanwezig in een bepaald gebied. Echter, wanneer men zich beperkt tot onder de Omgevingswet vastgestelde soorten en leefgebieden en men kennis heeft van de ecologie van deze soorten en leefgebieden en de reeds uitgevoerde quickscans op het terrein, dan kan een ervaren ecooloog ook met een eenmalig bezoek een goede inschatting maken van de potenties van het terrein voor gebruik door beschermde soorten.

In onze ogen is een eenmalig veldonderzoek en onderlinge bespreking van de bevindingen door ervaren ecologen in combinatie met de verzamelde biologische gegevens van het plangebied bij Oosterhesselen voldoende geweest om een gedegen inschatting te kunnen maken van de potenties van dit terrein voor beschermde natuurwaarden en hier conclusies aan te verbinden voor wat betreft de bepalingen vastgelegd in de Omgevingswet in relatie tot de voorgenomen plannen. Echter, 100% zekerheid geeft een eenmalig veldbezoek nooit.

Met de gegevens uit de Flora en Fauna Verkenner en de bevindingen uit de veldbezoeken is in kaart gebracht voor welke soorten potenties aanwezig zijn op of nabij het onderzoeksterrein. Tijdens het veldbezoek is het plangebied en de directe omgeving uitgebreid geïnspecteerd op potenties voor beschermde natuurwaarden. Hierbij is vooral gezocht naar plaatsen waar beschermde diersoorten, zich een schuilplaats/vaste rust- of verblijfplaats kunnen verschaffen. Daarnaast is ook de directe omgeving van het onderzoeksterrein gescreend op functies voor beschermde soorten (schuilplaatsen, foerageergebied, vliegroutes etc.). Het volgende hoofdstuk geeft de resultaten weer van het veldonderzoek.

3.3 Houtopstanden

Voor dit onderdeel wordt allereerst gekeken of er überhaupt sprake gaat zijn van houtkap. In voorliggend geval blijven zo veel mogelijk bomen behouden, maar is niet uit te sluiten dat er toch enkele bomen moeten wijken voor de realisatie van de nieuwbouw.

De volgende stap is dan het bepalen van de ligging van het plangebied ten opzichte van de ligging van de bebouwingcontour houtkap. Afhankelijk van de ligging kan een plangebied binnen of buiten de genoemde contour vallen. Binnen de bebouwde kom gelegen terrein vallen onder het beleid van de gemeente. Daarbuiten gelden de regels van de provincie.

3.4 Zorgplicht

Indien sprake is van een flora- en-fauna-activiteit is de specifieke zorgplicht van toepassing. Dit houdt in dat negatieve effecten als gevolg van de activiteiten moeten worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt. Zodoende moet worden onderzocht of er aanwijzingen zijn dat het plangebied of de nabije omgeving gebruikt wordt door beschermde of bedreigde soorten.

Deze onderzoeksplicht vervult Bureau Biota door de combinatie van de literatuurstudie (NDFF check) en het quickscan veldbezoek (habitatgeschiktheidsbeoordeling). Naast de soorten uit de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten (met uitzondering van soorten waarvoor in de desbetreffende provincie geen vergunningsplicht is), richten wij ons hier ook op Rode-Lijstsoorten. Hierbij worden de volgende statussen van de Rode Lijst meegenomen: gevoelig, kwetsbaar, bedreigd en ernstig bedreigd. Uitgangspunt is daarbij dat de specifieke zorgplicht een focus vergt op de mogelijke negatieve effecten van de flora-en-fauna-activiteit op de staat van instandhouding van soorten en niet zozeer op negatieve effecten voor ieder exemplaar afzonderlijk.

Indien uit dit onderzoek blijkt dat er sprake is van de specifieke zorgplicht op een bepaalde soort(groep), wordt dit in Hoofdstuk 4 bij die desbetreffende soort genoemd.

Disclaimer

De precieze benodigde onderzoeksplicht en reikwijdte van de specifieke zorgplicht is op moment van schrijven van dit quickscan rapport nog niet duidelijk. De formulering van de specifieke zorgplicht laat veel ruimte voor interpretatie die (nog) niet is ingevuld door provincies. Onze interpretatie van de reikwijdte van de specifieke zorgplicht is gebaseerd op expert judgement.

De initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk om af te wegen welke maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht redelijkerwijs genomen moeten worden. We raden desalniettemin aan om minstens de in dit rapport aanbevolen maatregelen te treffen. De specifieke zorgplicht is immers niet vrijblijvend, deze is bestuurs- én strafrechtelijk handhaafbaar.

4 Resultaten, effecten en aanbevelingen

4.1 Gebiedsbescherming

4.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van de Natura 2000-gebieden in Nederland. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, Mantingerzand, ligt op ongeveer 8 kilometer afstand van het plangebied (Figuur 3). De geplande werkzaamheden vormen een lokale ingreep en hebben zodoende geen directe relatie met verderop gelegen Natura 2000-gebieden. Storingsfactoren zoals oppervlakteverlies van habitattypen en leefgebieden, verstoring door geluid, licht of trillingen en optische verstoring of verstoring door mechanische effecten worden, vanwege deze ligging van het plangebied op enige afstand van de Natura 2000 – begrenzing, op voorhand uitgesloten. Van de overige gedefinieerde storingsfactoren (Paragraaf 3.1.1) is alleen stikstofdepositie mogelijk nog aan de orde. Inzet van mobiele werktuigen en de verkeer aantrekkende werking in de realisatiefase alsmede het verhoogde aantal verkeersbewegingen als op het terrein meer woningen komen kunnen leiden tot verzuring en vermisting waarvan stikstofgevoelige soorten en habitattypen in de nabijgelegen Natura 2000-gebieden hinder kunnen ondervinden. Op een afstand van minimaal 8 kilometer worden echter geen uitstralende effecten van een eventuele stikstofemissie door toedoen van de voorgenenomen plannen verwacht.

Figuur 3 Globale ligging van het plangebied bij Oosterhesselen (rode stip) ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (links, geel gearceerd). Het dichtstbijzijnde deel van Natura 2000 ligt op een afstand van ongeveer 8 kilometer van het plangebied. Bron: Atlas Leefomgeving.

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Voor de provincie Drenthe geldt dat het NNN-beleid geen externe werking heeft. Zodoende hoeft dus enkel gekeken te worden naar de begrenzingen van het onderzoeksgebied in relatie tot de ligging van het Natuurnetwerk. Het dichtstbijzijnde stuk van het terrein dat deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), ligt op een afstand van nog geen 100 meter van het plangebied (Figuur 4), maar het plangebied ligt wel buiten de genoemde begrenzing.

Aangezien het plangebied niet grenst aan het NNN en in de provincie Drenthe geen sprake is van externe werking heeft, worden er geen negatieve effecten op het nabijgelegen NNN verwacht als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden.

Figuur 4 Ligging van de twee plangebieden (rode contouren) ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Nederland (groen gearceerd). Bron: Atlas Leefomgeving.

4.2 Soortenbescherming

In de volgende paragrafen lopen we per beschermde soortgroep de potenties van het onderzochte terrein en de effecten van de werkzaamheden (indien van toepassing) voor deze soorten stuk voor stuk langs. Wanneer gesproken wordt over aantallen soorten die zijn waargenomen, dan gaat dit telkens over de afgelopen vijf jaar en over waarnemingen binnen het uurhok waarbinnen de plangebieden liggen. Voor een lijst van de waarnemingen uit de Flora en Fauna Verkenner wordt verwezen naar Bijlage 1. Belangrijk om te melden is dat in de voorliggende rapportage soorten zonder beleidsstatus niet meegenomen worden. Hoewel in het verleden (2015, 2020 en 2022) ook verspreidingsgegevens zijn opgevraagd en geanalyseerd, zullen deze hier niet meer terugkomen omdat het geruime tijd geleden is dat deze onderzoeken plaatsvonden. Om een actueel beeld te schetsen wordt dus enkel gefocust op de verspreidingsgegevens van de afgelopen vijf jaar.

Indien de werkzaamheden mogelijk effecten hebben op de beschermde soorten, dan worden hierbij vervolgstappen genoteerd. Ook worden vervolgstappen in het kader van de zorgplicht besproken, indien van toepassing.

4.2.1 Korstmossen, mossen en vaatplanten

In de afgelopen vijf jaar zijn binnen het uurhok waarin de plangebieden alleen de drijvende waterweegbree van de beschermde soorten vaatplanten waargenomen. Deze plant komt voor in water en wordt daarom niet in het plangebied verwacht. Daarnaast zijn in totaal 25 soorten korstmossen, mossen en vaatplanten waargenomen welke een Rode Lijst status hebben (Bijlage 1). Bij inspectie van de bomen in het plangebied op korstmossen en mossen zijn geen soorten van de Rode Lijst geconstateerd (Figuur 5), enkel algemene soorten. Korstmossen, mossen of vaatplanten beschermd onder de Omgevingswet, worden hier op basis van de bekende nationale verspreiding en huidige milieucondities ook niet verwacht.

In het kader van de Omgevingswet zijn voor deze soortgroepen geen vervolgstappen noodzakelijk.

Figuur 5 Algemene impressie van de begroeiing in het plangebied ten tijde van de quickscan op 8 april 2025. Voor meer foto's zie bijlage 2. Foto's: Bureau Biota.

4.2.2 Insecten

Bij het veldonderzoek in het kader van de quickscan werden een aantal algemene insectensoorten waargenomen: aardhommel, akkerhommel, dagpauwoog en rosse metselbij en vuurwants (Figuur 6).

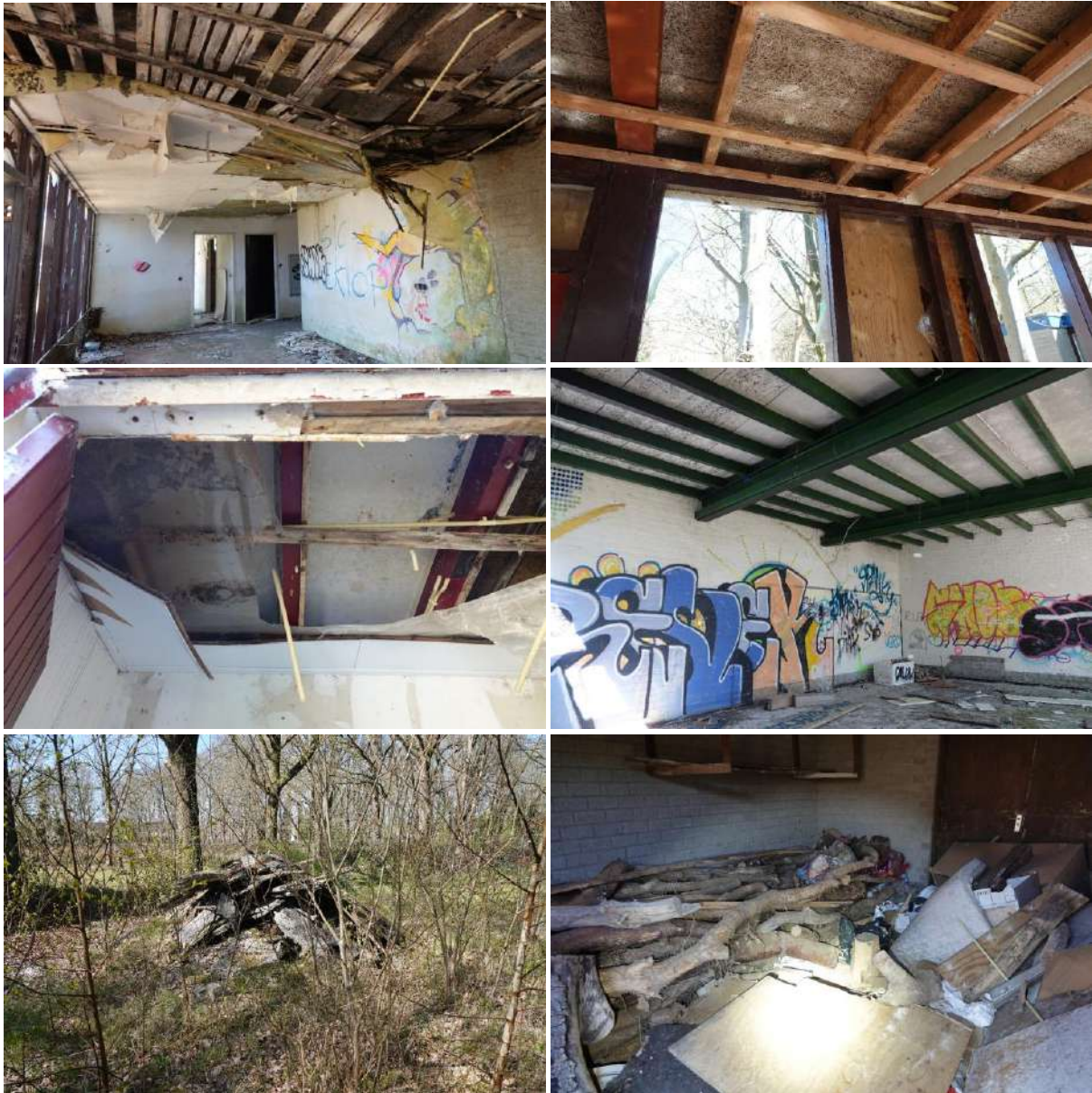
In de afgelopen vijf jaar zijn binnen het uurhok waarin het plangebied ligt twee soorten insecten vastgelegd die onder de Omgevingswet worden beschermd: grote vos en gevlekte witsnuitlibel (Bijlage 1). Het plangebied zou voor grote vos kunnen dienen als overwinteringsplek. De bebouwing, maar ook de op het terrein liggende stapels puin en hout bieden mogelijkheden voor grote vos om in weg te kruipen (Figuur 7). Voor deze soort zou eerst nog nader onderzoek moeten plaatsvinden om uit te vinden of de soort op het terrein overwintert. De gevlekte witsnuitlibel wordt onder de huidige condities niet in het plangebied verwacht, of hooguit overvliegend/ foeragerend. Het plangebied is in ieder geval geen essentieel leefgebied voor deze libellensoort, want daarvoor mist het geschikte oppervlakte water. De waarneming van deze soort zijn waarschijnlijk afkomstig van het nabijgelegen landgoed De Klencke.

De overige soorten die de Flora en Fauna Verkenner voor het onderzochte uurhok meldt veelal soorten die als 'kwetsbaar' op de Rode Lijst staan. Alleen het oranje zandoogje en de gewone korsetzweefvlieg zijn gecategoriseerd als 'gevoelig'. Veel van deze soorten betreffen soorten die voor een deel van de levenscyclus afhankelijk zijn van oppervlakte water (alle aangetroffen soorten van het geslacht *Limnephilus*, *Neureclipsis bimaculata* en de venwitsnuitlibel). Voor deze soorten is het plangebied dan geen essentieel onderdeel van het leefgebied.

Overige soorten uit de groep van insecten welke een wettelijk beschermde status hebben, worden onder de huidige condities niet in het plangebied verwacht. Alleen voor de grote vos is nog nader onderzoek vereist.

Figuur 6 Insecten aangetroffen tijdens het veldonderzoek in het kader van de quickscan op 8 april 2025. Linksboven een akkerhommel, rechtsboven een dagpauwoog, linksonder een akkerhommel, rechtsonder een rosse metselbij en centraal als inzet een vuurwants. Foto's: Bureau Biota.

Figuur 7 Mogelijke voor overwintering van grote vos in en rondom de bebouwing in het plangebied. Foto's Bureau Biota.

4.2.3 Amfibieën

Bij het veldonderzoek in het kader van de quickscan zijn geen amfibieën aangetroffen. In de afgelopen vijf jaar zijn binnen het uurhok waarin de plangebieden liggen de volgende acht beschermde soorten amfibieën gezien (Bijlage 1):

- Bastaardkikker*;
- Bruine kikker*;
- Gewone pad*;
- Groene kikker (Onb.);
- Heikikker;
- Kleine watersalamander*;
- Poelkikker.

Tijdens het veldbezoek zijn geen wettelijk beschermde amfibieën aangetroffen. In de omgeving rondom het plangebied zijn weinig geschikte habitattypes voor de meeste amfibieën waargenomen. Een groot deel van de amfibieën zijn in de provincie Drenthe ook vrijgesteld als het gaat om ruimtelijke ingrepen. In de opsomming hierboven aangegeven met een asterisk (*). Voor deze soorten hoeven dan ook geen extra maatregelen genomen te worden.

De heikikker, is een soort met een voorkeur voor heide-, hoogveen en laagveengebieden of half-natuurlijk grasland. Het plangebied voldoet niet aan deze eisen, maar het terrein van Landgoed De Klencke, op een steenworp afstand van het plangebied, staat wel bekend om aanwezigheid van heikikkers. Onder de huidige condities is het niet te verwachten dat de heikikker gebruik maakt van het onderzochte plangebied.

Poelkikkers hebben een voorkeur voor voedselarm, schoon water en begroeide oevers. Het zijn kikkers die van zonnewarmte houden en daarom de zon-beschenen delen van waterpartijen opzoeken. Rondom het plangebied is wel een sloot/greppel aanwezig, maar deze ligt volledig in de schaduw en voert niet het gehele jaar water. Hiermee voldoet de sloot/greppel en de rest van het plangebied niet aan de wensen van de poelkikker en wordt de soort hier niet verwacht (niet in de zomer en niet in de winter).

Andere wettelijk beschermde soorten amfibieën worden op basis van de bekende verspreiding van deze soorten of op basis van bekende milieuvoorkeuren niet in of nabij het plangebied verwacht.

Er zijn in het kader van de Omgevingswet verder geen vervolgstappen noodzakelijk voor amfibieën.

4.2.4 Reptielen

Tijdens het veldonderzoek in het kader van de quickscan zijn geen reptielen waargenomen. Uit de groep van de reptielen zijn in het uurhok waar het plangebied zich in bevindt twee reptielensoorten waargenomen (Bijlage 1):

- Adder;
- Levendbarende hagedis;

De in Nederland voorkomende reptielen zijn gebonden aan warme stenige en/of zandige milieus en hiervoor is het plangebied geschikt (Figuur 8). De grootte hoeveelheid struiken en de stenige-puin van het gebouw biedt voldoende beschutting binnen het plangebied.

De adder komt voor op de hoge zandgronden van Nederland met uitzondering van duinen. De soort is te vinden gematigde bossen, graslanden, moerassen, vennen en veengebieden. Meestal zitten de adders in deze terreinen op de meest vochtige plekken met veel schuilmogelijkheden in de buurt. Onder de huidige condities is het niet de verwachting dat adders het onderzochte plangebied gebruiken als leefgebied.

Levendbarende hagedissen komen in grote aantallen voor nabij het plangebied, op Landgoed De Klencke. In de afgelopen vijf jaar zijn er binnen het uurhok waar het plangebied in ligt, 140 individuen waargenomen. Levendbarende hagedissen komen voornamelijk voor op heide- en hoogveengebieden, maar ze worden ook gezien in open bossen en ruige graslanden en in bermen van (spoor)wegen (website RAVON). Onder de huidige condities zouden levendbarende hagedissen ook gebruik kunnen maken van het onderzochte plangebied. Nader onderzoek moet uitwijzen of dit ook werkelijk het geval is.

De hazelworm is de afgelopen vijf jaar niet waargenomen binnen het uurhok, alhoewel het plangebied hier zeer geschikt voor is. Op enige afstand van het plangebied, maar buiten het uurhok waarvan gegevens zijn opgevraagd, zijn wel waarnemingen van hazelwormen bekend. De soort leidt een verborgen leven waarbij ze het grootste deel van de dag onder vegetatie en dood hout verblijven (eigenschappen die in de omgevingen voorkomen). Verder komt de soort ook onder andere voor in open bossen, bosranden, steenhopen en ruderaal plaatsen (website RAVON). Er valt dus niet uit te sluiten dat het plangebied essentieel habitat is voor de hazelworm. Hiervoor is eerst nog nader onderzoek vereist.

Figuur 8 Voorbeeld van een plek om te zonnen (links) en wegkruipmogelijkheden onder een houten plaat (rechts) welke interessant kunnen zijn voor soorten als de levendbarende hagedis en hazelworm. Om vast te stellen of deze soorten daadwerkelijk in het plangebied voorkomen is eerst nog nader onderzoek vereist. Foto's: Bureau Biota.

4.2.5 Vogels

Binnen het uurhok waarin het plangebied gelegen is, zijn de afgelopen vijf jaren minimaal 162 vogelsoorten vastgesteld (Bijlage 1).

Het beschermingsregime van vogels kent twee categorieën: Vogels met jaarrond beschermde nesten en overige vogels. Van veel vogels zijn de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Voor een aantal vogelsoorten geldt dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn¹.

Tijdens het veldbezoek zijn geen vogels met jaarrond beschermde nesten binnen het plangebied waargenomen. Gedurende het veldbezoek werden rondom de bebouwing de volgende soorten gezien: boomkruiper, ekster, gaai, koolmees, merel, pimpelmees, roodborst, tjiftjaf, vink, winterkoning, zanglijster en zwartkop.

In het groen rondom het vervallen conferentieoord kunnen algemene broedvogels gemakkelijk een nest aanleggen. In een aantal bomen zijn ook nesten waargenomen. Zo werd er nabij de bebouwing een nest van een houtduif gevonden (Figuur 9), maar de bomen rondom de bebouwing (Figuur 9) zijn ook geschikt als broedlocatie voor diverse vogelsoorten. In het plangebied is zijn ook enkele fijnsparren aanwezig welke kunnen dienen als nestlocatie of roestplek van ransuilen (Figuur 10). Het nest van ransuilen is jaarrond beschermd. Om uit te vinden of deze soort in het plangebied broedt of roest, is nader onderzoek vereist. Voor algemene broedvogels is werken buiten het broedseizoen of onder ecologische begeleiding afdoende.

Binnen de bebouwing zijn geen vogels waargenomen, maar waren op meerdere plekken wel vogelnesten aanwezig (Figuur 11). Het vermoeden is dat dit het werk van zwarte roodstaarten is. Deze vogels bouwen nesten van droog gras, mos en slierten materiaal zonder er echt een stevige kom van te maken. De nesten zijn wat slordig op de balken geplaatst, er is geen modder in het nest verwerkt (dat doen zwaluwen en merels) en de plekken waar de nesten geplaatst zijn bevinden zich in een open locatie. De nesten lijken ook wel op dat van heggenmussen, maar nesten van heggenmussen zijn doorgaans dieper en compacter, met een duidelijk kuiltje. Voor een winterkoning zijn de nesten niet bolvormig en gesloten genoeg en huismussen of ringmussen zouden veel vollere, vaak half overdekte nesten/nestbollen bouwen. Alles wijst dus in de richting van zwarte roodstaart.

Er zijn geen sporen (uitwerpselen, braakballen, prooiresten, etc.) waargenomen van vogels met een jaarrond beschermd nest die broeden in bebouwing, zoals de kerkuil en boerenzwaluw (huismussen zijn hierboven al genoemd, maar behoren ook tot de vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest).

¹ <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/04/Lijst-jaarrond-beschermd-vogelnesten.pdf>

Figuur 9 In de bomen rondom de bebouwing van het plangebied (foto links) kunnen diverse vogelsoorten broeden. Dicht bij de bebouwing is ook een nest van een houtduif aangetroffen (foto rechts). Foto's: Bureau Biota.

Figuur 10 Fijnsparren in het plangebied kunnen geschikt zijn als roestplek of broedlocatie voor ransuilen. Foto's: Bureau Biota

Figuur 11 Meerdere nesten, vermoedelijk van zwarte roodstaart, aangetroffen binnen de bebouwing. Foto's: Bureau Biota.

4.2.6 Vissen

In de afgelopen vijf jaar er geen vissoorten met een wettelijk beschermde status waargenomen in het uurhok waarin het plangebied bij hoort (Bijlage 1). Door afwezigheid van geschikt oppervlaktewater worden vissen ook niet binnen het plangebied verwacht. Op de rand van het perceel is deels wel een sloot/greppel aanwezig (Figuur 12) maar hierin worden onder de huidige condities geen vissen verwacht.

In het kader van de Omgevingswet zijn geen vervolgstappen noodzakelijk voor vissen.

Figuur 12 Sloot/greppel op de grens van het plangebied. Het is niet de verwachting dat hier vissen in voorkomen. Foto's: Bureau Biota.

4.2.7 Zoogdieren

Bij de bespreking van de potenties van het plangebied voor zoogdieren maken we onderscheid tussen vliegende zoogdieren (vleermuizen) en grondgebonden zoogdieren.

Vleermuizen

Uit de groep van de vleermuizen zijn binnen het kilometerhok waarin het plangebied ligt in de afgelopen vijf jaar alleen waarnemingen van de gewone dwergvliermuis bekend van de regio binnen het uurhok waar het plangebied ook in ligt (Bijlage 1). Vleermuizen kunnen een gebied op diverse manieren gebruiken. Ze kunnen er verblijfplaatsen hebben, ze kunnen er foerageren en ze kunnen structuren in het gebied gebruiken als navigatiemiddel. Deze manieren van gebruik van landschappen door vleermuizen worden hieronder stuk voor stuk nader uitgewerkt.

Verblijfplaatsen van vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen binnen het plangebied. Ze kunnen via allerlei openingen naar binnen of gebruik maken van de spouwmuur of boeidelen (Figuur 13). In het plangebied kan daarom niet worden uitgesloten dat hier vleermuizen verblijven. Rondom het pand zijn aan de buitenzijde en in verschillende bomen ook vleermuiskasten aangebracht (Figuur 14). Niet al deze kasten zijn meer in goede staat, maar van enkele kasten kan niet uitgesloten worden dat vleermuizen deze in gebruik hebben. Dit moet blijken uit nader onderzoek.

Figuur 13 Mogelijkheden voor vleermuizen of via openingen een route de bebouwing in te vinden en hier een verblijfplaats aan te leggen. Foto's: Bureau Biota.

Figuur 14 Vleermuiskasten aan het gebouw en de bomen in het plangebied. Hoewel veel van deze kasten in slechte staat verkeren is het voor sommige nog wel mogelijk om als verblijf voor vleermuizen te fungeren. Foto's: Bureau Biota.

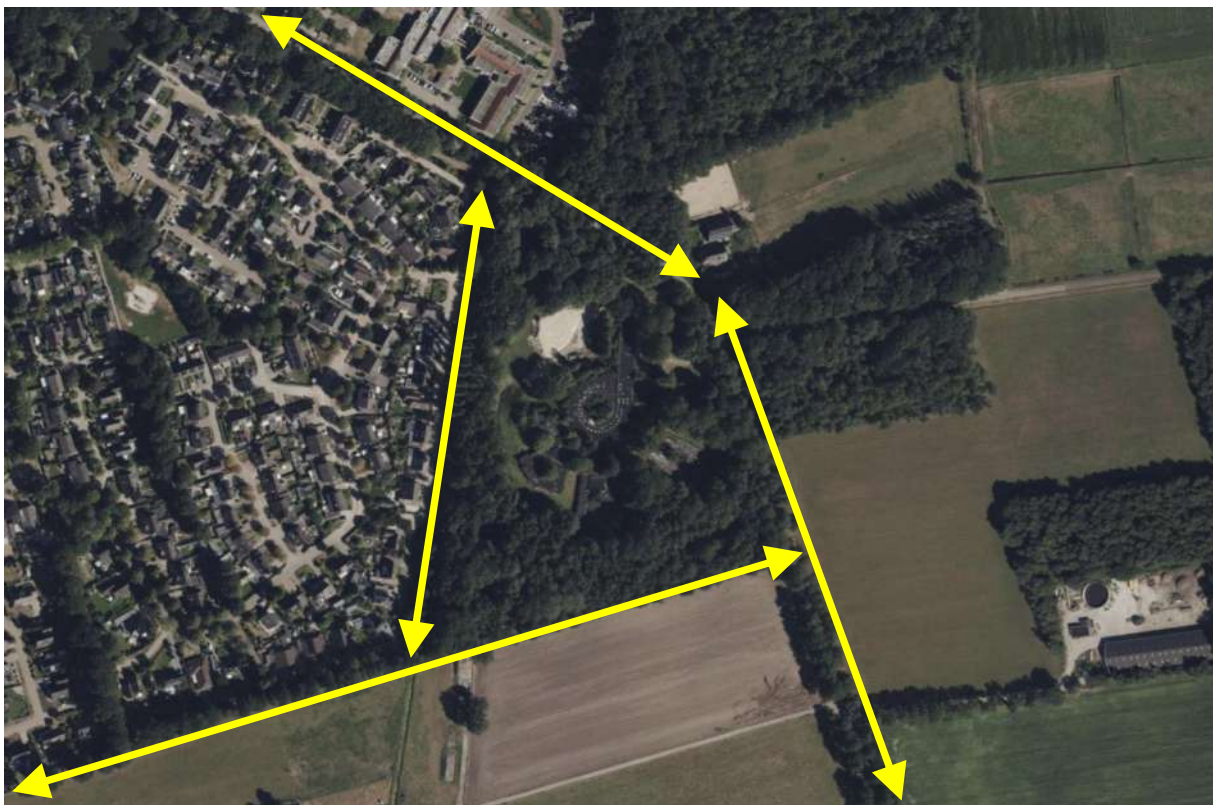

Foerageergebieden & vliegroutes

Het plangebied en de directe omgeving ervan zou mogelijk ook als foerageergebied kunnen dienen, want rondom de bomen binnen of vlak bij het plangebied zouden vleermuizen op zoek kunnen gaan naar insecten. Gezien de omvang van het plangebied in relatie tot bosrijke gebieden in de directe omgeving wordt aangenomen dat dit plangebied kan fungeren als foerageergebied, maar gezien de grootte niet aangemerkt wordt als essentieel foerageergebied, maar dit is afhankelijk van hoeveel vleermuizen (en welke soorten) er daadwerkelijk gebruikmaken van het terrein. Dit moet blijken uit het nader onderzoek.

Als we kijken naar mogelijke migratieroutes van vleermuizen in de directe omgeving van de het plangebied dan is het goed mogelijk dat vleermuizen langs de bomenrijen op de grens van het plangebied navigeren (Figuur 15). Sommige bomen gaan worden weggehaald, maar het merendeel van de bomen wordt behouden waardoor een nadelig effect op een mogelijke navigatieroute uitgesloten kan worden. Mochten er toch meer bomen worden verwijderd aan de rand van het plangebied en hierdoor gaten van tientallen meters vallen tussen opvolgende bomen, dan kan er wel een effect ontstaan op een mogelijke migratieroute.

Doordat het plangebied een mogelijke verblijfplaats is voor vleermuizen, dient in het kader van de Omgevingswet nader onderzoek naar vleermuizen te gedaan worden om aanwezigheid van deze dieren vast te kunnen stellen/uit te kunnen sluiten.

Figuur 15 Bomenrijen rondom het plangebied in Oosterhesselen waar vleermuizen mogelijk langs navigeren (gemarkeerd in geel). De routes in geel aangegeven zijn slechts theoretische routes. Deze zijn niet bevestigd met veldonderzoek. Bron ondergrond: PDOK.

Overige zoogdieren

Uit de groep van de overige zoogdieren zijn binnen het uurhok waarin de twee plangebieden liggen in de afgelopen vijf jaar de volgende zoogdiersoorten waargenomen (Bijlage 1):

• Boommarter;	• Grote bosmuis;	• Ree*;
• Bosmuis*;	• Haas*;	• Steenmarter;
• Bunzing;	• Hermelijn;	• Wezel;
• Das;	• Huisspitsmuis*;	• Woelrat;
• Eekhoorn;	• Konijn*;	• Vos.*
• Egel*;	• Otter;	

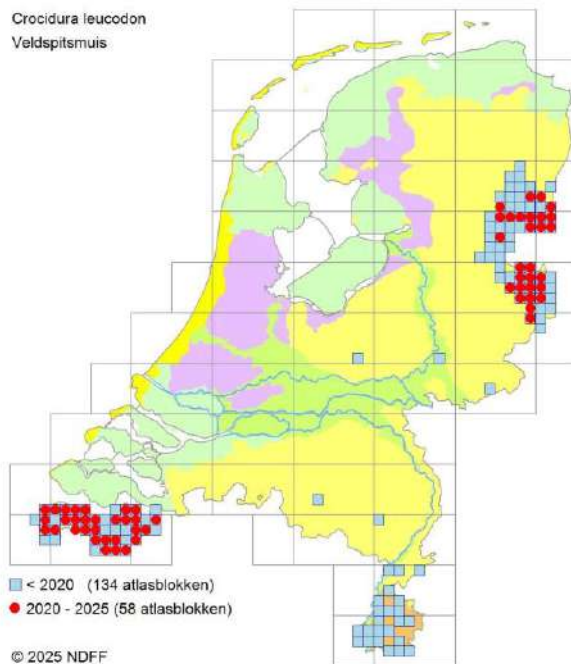
**vrijgesteld bij ruimtelijke ingrepen in de provincie Drenthe*

Van de soorten met een nadere beschermingsstatus wordt van een deel niet verwacht dat zij gebruik zullen maken van het plangebied. Dit geldt in ieder geval voor boommarter, das, otter en woelrat. Hoewel deze soorten incidenteel in of vlak bij het plangebied zouden kunnen worden gezien, hebben ze gezien hun leefgebiedvoorkeur geen specifieke binding met het onderzochte plangebied. Van deze soorten worden geen vaste rust- of verblijfplaatsen in het plangebied verwacht.

Een soort als bunzing zou in de huidige situatie best ergens in het plangebied een verblijf kunnen hebben. Op het terrein zijn voldoende schuilplekken en beschutting aanwezig. Op dezelfde manier zou het plangebied ook potentieel geschikt leefgebied kunnen zijn voor de overige kleine marterachtigen, hermelijn en wezel. Deze marters profiteren van een relatief open landschap met ruigtes, en enige dekking. Het plangebied voldoet daar prima aan (Figuur 16). Op eenzelfde manier zouden ook soorten als grote bosmuis of veldspitsmuis het plangebied kunnen gebruiken. Voor al deze soorten is eerst nog nader onderzoek nodig om vast te stellen of ze het plangebied werkelijk in gebruik hebben. De veldspitsmuis is niet in het uurhok, maar wel in de regio iets verder van het plangebied vandaan waargenomen (Figuur 17) en dient daarom wel beschouwd te worden.

Figuur 16 In het plangebied zijn voldoende schuil- en nestelplekken voor kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn, wezel), grote bosmuis en veldspitsmuis aanwezig. Om te kunnen bepalen of deze soorten daadwerkelijk in het plangebied leven, is nog nader onderzoek vereist. Foto's: Bureau Biota.

Figuur 17 Verspreiding van veldspitsmuis in Nederland. Bron: NDFF.

In het plangebied zijn meerdere bomen aanwezig welke geschikt kunnen zijn als onderdeel van het leefgebied van eekhoorn. Omdat het plangebied een aaneengesloten stuk met bomen bevat (Figuur 18) en het aan de rand van Oosterhesselen ligt en daar in de buurt ook aaneengesloten bospercelen aanwezig zijn, is het goed mogelijk dat de eekhoorn ook verblijft in het plangebied. Om uit te sluiten/te bevestigen dat eekhoorns het plangebied gebruiken als vaste rust- of verblijfplaats, dient eerst nog nader onderzoek uitgevoerd te worden.

In het plangebied is ook potentieel geschikt leefgebied voor de steenmarter aanwezig. Deze soort heeft een voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, beide aanwezig in het plangebied. Door de vervallen staat van het gebouw zijn er aan meerdere kanten openingen waardoor het pand voor steenmarters gemakkelijk te betreden is (Figuur 18). Het is daarom ook nog niet uit te sluiten dat het plangebied geen essentieel leefgebied voor de steenmarter is. Hiervoor dient eerst nog nader onderzoek plaats te vinden.

Samenvattend is er voor de volgende grondgebonden zoogdieren nog nader onderzoek vereist: eekhoorn, grote bosmuis, kleine marterachtigen, veldspitsmuis en steenmarter.

Figuur 18 De bomen in het plangebied zijn voldoende groot en er staan er voldoende dicht bij elkaar om te kunnen dienen als onderdeel van het leefgebied van eekhoorns. Foto's: Bureau Biota.

Figuur 19 Wegkruipmogelijkheden voor steenmarter in het plangebied te Oosterhesselen. Het gebouw (wat ervan over is) is vanaf veel kanten vrij toegankelijk en in het gebouw zijn nog voldoende holtes aanwezig waar steenmarters zich in zouden kunnen verschuilen . Foto's: Bureau Biota.

4.2.8 Overige soorten

Voor de overige soortgroepen beschermd onder de Omgevingswet, zoals soorten uit de groepen van bijvoorbeeld de weekdieren of kreeftachtigen biedt het plangebied ook geen geschikt leefgebied of de soorten worden op basis van de bekende, nationale verspreiding niet verwacht. Ook van de Rode Lijst soorten aangewezen in Nederland gaan we er op basis van bekende verspreiding en milieuvoorkeuren vanuit dat deze in het plangebied geen essentieel leefgebied vinden en daarmee niet negatief worden beïnvloed door de voorgenomen plannen.

In het kader van de Omgevingswet zijn geen vervolgstappen noodzakelijk voor overige soorten.

4.2.9 Specifiek zorgplicht

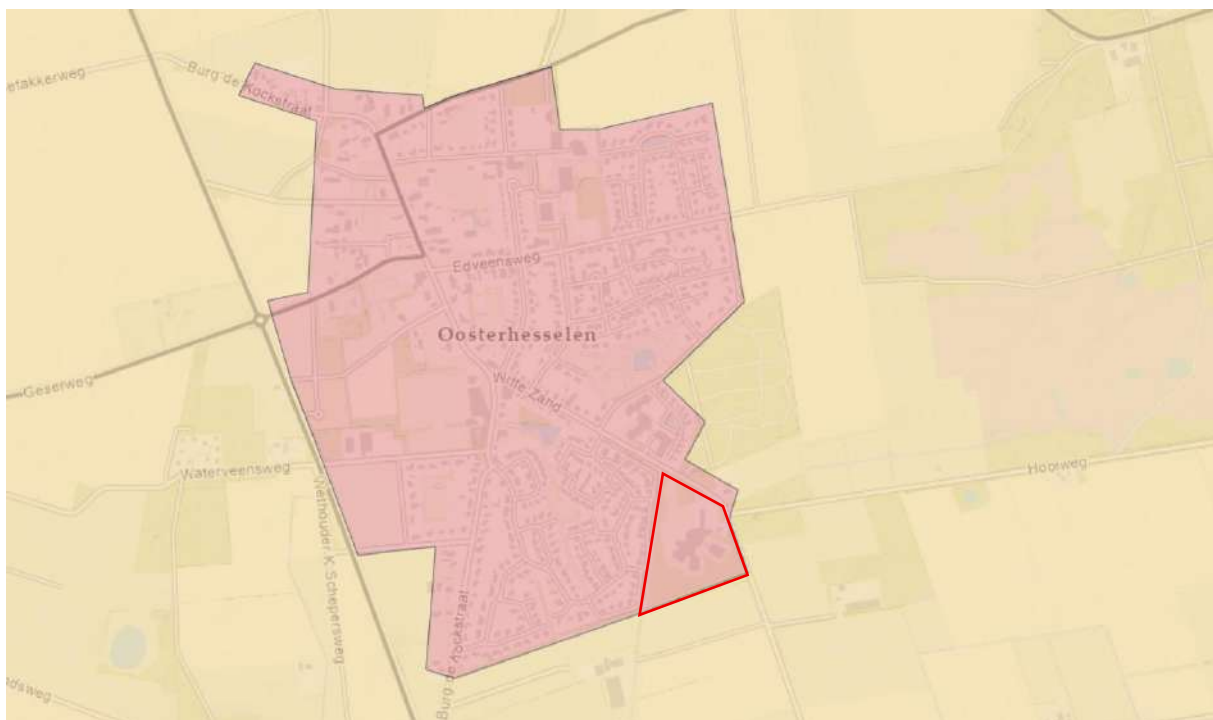
Voor de gehele periode van de realisatie geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat in de plangebieden aanwezige dieren (denk aan kleine, grondgebonden zoogdieren, zoals bijvoorbeeld muizen, maar ook grotere zoogdieren, zoals reeën) altijd een vrije vluchtroute wordt geboden en dat het gebruik van bouwverlichting en geluid producerende activiteiten tot een minimum moet worden teruggebracht.

4.3 Houtopstanden

Voor het in beeld brengen van mogelijk knelpunten ten aanzien van de Omgevingswet als het gaat om houtopstanden is de belangrijkste vraag: Worden er bomen gekapt? Met de voorgenomen plannen gaan er mogelijk een aantal bomen gekapt worden. Welke dit precies zijn, is nog niet bekend. Uit Figuur 16 blijkt dat het plangebied in Oosterhesselen gelegen is binnen de bebouwingscontour houtkap. Hiermee is de gemeente Coevorden bevoegd gezag en gelden daarom de regels vastgelegd in de [bomenverordening](#). In het kort zegt de gemeente Coevorden hier het volgende over:

“U heeft voor het kappen of rooien van bomen een vergunning nodig indien op 1.30 meter de diameter van de stam 30 cm of meer is. Verplanten, of het verrichten van handelingen zoals fors snoeien of grote delen van wortels weghalen die de dood, ernstige beschadiging of ontsiering van de boom tot gevolg hebben, wordt ook gezien als kappen.”

Voor de voorliggende plannen dient dus eerst te worden bepaald welke bomen uit het plangebied moeten verdwijnen om vervolgens vast te stellen of deze aan bovengenoemde restricties voldoen en mogelijk alleen met een vergunning in handen gekapt mogen worden.

Figuur 20 Globale ligging van het plangebied (rode contour) ten opzichte van de begrenzing van de bebouwingscontour houtkap. Het plangebied ligt in de rode zone en valt daarmee binnen de bebouwingscontour, waardoor de gemeente Coevorden bevoegd gezag is. Bron: kaartportaal.drenthe.nl.

5 Conclusie en aanbevelingen

5.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van de Natura 2000-gebieden in Nederland. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, Mantingerzand, ligt op ongeveer 8 kilometer afstand van het plangebied. Van de 19 voor Natura 2000-gebieden te toetsen storingsfactoren is alleen de emissie van stikstof overgebleven als mogelijke factor die van invloed zou kunnen zijn, echter ligt het plangebied op dusdanige afstand is gaat het hier om een zeer lokale ingreep dat er geen depositie van stikstof op Natura 2000 gebieden door toedoen van de voorgenomen ingreep wordt verwacht.

Verder ligt het plangebied buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Aangezien de provincie Drenthe in haar beleid ten aanzien van het NNN geen externe werking hanteert hoeft hier geen verdere actie voor te worden ondernomen.

Voor de voorgenomen plannen is geen vergunning van de Omgevingswet nodig voor het onderdeel Gebiedsbescherming.

5.2 Soortenbescherming

Het plangebied is in gebruik bij algemene broedvogels en mogelijk zijn er diverse andere beschermde soorten die ook gebruik maken van het plangebied. Het gaat hier om grote vos, hazelworm, levendbarende hagedis, ransuil, vleermuizen, eekhoorn, grote bosmuis, veldspitsmuis, kleine marterachtigen en steenmarter

Voor korst(mossen), vaatplanten, amfibieën, vissen en overige soort(groep)en welke hier nog niet specifiek vermeld zijn is er geen reden om aan te nemen dat er knelpunten ten aanzien van de Omgevingswet zullen ontstaan door toedoen van de voorgenomen plannen.

Pas als het nader onderzoek aan alle aangegeven soorten is afgerond, valt er wat te zeggen over de noodzaak van het aanvragen van een vergunning van de Omgevingswet.

5.3 Houtopstanden

Op het moment van schrijven van deze rapportage is nog niet duidelijk welke bomen er eventueel voor de plannen gekapt moeten gaan worden. Als dit duidelijk is dienen de te kappen bomen specifiek onderzocht te worden op ecologische potenties.

Daarnaast dient er rekening te worden gehouden met het beleid dat gemeente Coevorden hanteert als het gaat om bomen kappen. Hiervoor is de bomenverordening leidend.

5.4 Specifieke zorgplicht

Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient men zich ten alle tijden te houden aan de zorgplicht. Zorg daarom dat deze dieren altijd een vrije vluchtroute wordt geboden, dat er geen nieuwe verblijf-/schuilplaatsen ontstaan in het plangebied (geen materialen bouwmaterialen of groenafval laten ophopen in op het terrein) en dat verstoring door licht (bouwverlichting) en geluid (radio's, mobiele werktuigen) tot een minimum wordt beperkt en in de avond volledig wordt vermeden.

5.5 Aanbevelingen

- Breng in kaart welke bomen er werkelijk voor de plannen gekapt zullen moeten worden en laat een ecooloog meekijken wat de gevolgen hiervan kunnen zijn;
- Laat voor grote vos, hazelworm, levendbarende hagedis, ransuil, vleermuizen, eekhoorn, grote bosmuis, veldspitsmuis, kleine marterachtigen en steenmarter eerst nog nader onderzoek uitvoeren voor dat de plannen in uitvoering worden gebracht;
- Voer de werkzaamheden waar mogelijk buiten het broedseizoen uit. Als werken buiten het broedseizoen niet haalbaar is, voer de werkzaamheden dan onder ecologische begeleiding uit;
- Neem te allen tijde de specifieke zorgplicht in acht, dus zorg voor zo min mogelijk overlast en geen alle aanwezige dieren altijd een vrije vluchtroute.

6 Geraadpleegde bronnen

Digitale bronnen

www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/

www.florafaunaverkenner.nl

www.nederlandsesoorten.nl

www.ravon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vlinderstichting.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Boekhout S (2015). Quickscan Flora en Fauna – Overcinge De Klencke, Oosterhesselen. In opdracht van Stichting Sociaal Oosterhesselen.

Dietz, C., A. Kiefer, 2017. Veldgids Vleermuizen van Europa. Alle soorten van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Twisk P (2020). Ecologische quickscan Witte Zand 18, Oosterhesselen. In het kader van de Wet natuurbescherming Rapport RA19514-01

Bijlage 1 Resultaten NDDF/Flora en Fauna Verkenner

Overzicht van de beschermde soorten die de afgelopen vijf jaren in de buurt van het plangebied (max. 5 km rondom) zijn aangetroffen. OW = Omgevingswet. Bron: Flora en Fauna verkenner 5 maart 2025.

Naam soort	Wetenschappelijke naam	Beleidsstatus	Aantal waarnemingen
Amfibieën			
Bastaardkikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	Ow - Andere soorten	7
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Ow - Andere soorten	38
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Ow - Andere soorten	165
Groene kikker (Onb.)	<i>Pelophylax esculentus synklepton</i>	Ow - Andere soorten	54
Heikikker	<i>Rana arvalis</i>	Ow - Habitatrictlijn	16
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Ow - Andere soorten	51
Poelkikker	<i>Pelophylax lessonae</i>	Ow - Habitatrictlijn	4
Dagvlinders			
Grote vos	<i>Nymphalis polychloros</i>	Ow - Andere soorten Rode Lijst: kwetsbaar	6
Heideblauwtje	<i>Plebejus argus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	4
Kleine parelmoervlinder	<i>Issoria lathonia</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	3
Oranje zandoogje	<i>Pyronia tithonus</i>	Rode Lijst: gevoelig	14
Insecten (overig)			
<i>Limnephilus auricula</i>	<i>Limnephilus auricula</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	3
<i>Limnephilus binotatus</i>	<i>Limnephilus binotatus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	1
<i>Limnephilus marmoratus</i>	<i>Limnephilus marmoratus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	2
<i>Limnephilus vittatus</i>	<i>Limnephilus vittatus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	1
<i>Neureclipsis bimaculata</i>	<i>Neureclipsis bimaculata</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	1
Korstmossen			
Gewoon schorsmos	<i>Hypogymnia physodes</i>	Rode Lijst: gevoelig	1
Lichtend schorssteeltje	<i>Chaenotheca furfuracea</i>	Rode Lijst: gevoelig	1
Witkopschorsmos	<i>Hypogymnia tubulosa</i>	Rode Lijst: gevoelig	1
Mossen			
Elzenmos	<i>Pallavicinia lyellii</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	4
Kussentjesveenmos	<i>Sphagnum compactum</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	1
Nerflevermos	<i>Diplophyllum albicans</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	4
Reptielen			
Adder	<i>Vipera berus</i>	Ow - Andere soorten Rode Lijst: kwetsbaar	26
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	Ow - Andere soorten Rode Lijst: gevoelig	165
Schimmels			
Adonismycena	<i>Mycena adonis</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	1
Dunne weerschijnzwam	<i>Inonotus cuticularis</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	1
Eikenvuurzwam	<i>Fomitiporia robusta</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	1
Vaatplanten			
Beemdtkroon	<i>Knutia arvensis</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	2
Blauwe knoop	<i>Succisa pratensis</i>	Rode Lijst: gevoelig	1
Bolderik	<i>Agrostemma githago</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	13
Borstelgras	<i>Nardus stricta</i>	Rode Lijst: gevoelig	35
Drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>	Ow - Habitatrictlijn Rode Lijst: kwetsbaar	6
Dubbelloof	<i>Struthiopteris spicant</i>	Rode Lijst: gevoelig	11
Eenarig wollegras	<i>Eriophorum vaginatum</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	8
Jeneverbes	<i>Juniperus communis</i>	Rode Lijst: gevoelig	62
Kleine ratelaar	<i>Rhinanthus minor</i>	Rode Lijst: gevoelig	1
Klokjesgentiaan	<i>Gentiana pneumonanthe</i>	Rode Lijst: gevoelig	5
Korenbloem	<i>Centaurea cyanus</i>	Rode Lijst: gevoelig	64
Kruipbrem	<i>Genista pilosa</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	1
Lavendelhei	<i>Andromeda polifolia</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	6
Moerashertshooi	<i>Hypericum elodes</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	7
Moeraskartelblad	<i>Pedicularis palustris</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	2
Rapunzelklokje	<i>Campanula rapunculus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	2
Rossig fonteinkruid	<i>Potamogeton alpinus</i>	Rode Lijst: bedreigd	7

Naam soort	Wetenschappelijke naam	Beleidsstatus	Aantal waarnemingen
Steenanjer	<i>Dianthus deltoides</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	2
Vlottende bies	<i>Isolepis fluitans</i>	Rode Lijst: kwetsbaar	1
Waterdrieblad	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Rode Lijst: gevoelig	3
Vliegen en muggen			
Gewone korsetzweefvlieg	<i>Neoascia podagrica</i>	Rode Lijst: gevoelig	1
Vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Ow - Habitatrichtlijn	319
Vogels			
Aalscholver	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Ow - Vogelrichtlijn	16
Appelvink	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Ow - Vogelrichtlijn	72
Bergeend	<i>Tadorna tadorna</i>	Ow - Vogelrichtlijn	1
Blauwborst	<i>Luscinia svecica</i>	Ow - Vogelrichtlijn	145
Blauwe kiekendief	<i>Circus cyaneus</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	214
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	Ow - Vogelrichtlijn	105
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	78
Bontbekplevier	<i>Charadrius hiaticula</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	6
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Ow - Vogelrichtlijn	73
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Ow - Vogelrichtlijn	63
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Ow - Vogelrichtlijn	361
Boomleeuwerik	<i>Lullula arborea</i>	Ow - Vogelrichtlijn	5
Boompieper	<i>Anthus trivialis</i>	Ow - Vogelrichtlijn	551
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	43
Bosrietzanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	Ow - Vogelrichtlijn	633
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	Ow - Vogelrichtlijn	16
Braamsluiper	<i>Sylvia curruca</i>	Ow - Vogelrichtlijn	27
Brandgans	<i>Branta leucopsis</i>	Ow - Vogelrichtlijn	1
Brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	1
Bruine kiekendief	<i>Circus aeruginosus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	96
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Ow - Vogelrichtlijn	697
Dodaars	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Ow - Vogelrichtlijn	31
Draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: ernstig bedreigd	3
Dwergooruil	<i>Otus scops</i>	Ow - Vogelrichtlijn	1
Ekster	<i>Pica pica</i>	Ow - Vogelrichtlijn	26
Fazant	<i>Phasianus colchicus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	135
Fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	285
Fluiter	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Ow - Vogelrichtlijn	4
Fuut	<i>Podiceps cristatus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	1
Gai	<i>Garrulus glandarius</i>	Ow - Vogelrichtlijn	221
Geelgors	<i>Emberiza citrinella</i>	Ow - Vogelrichtlijn	474
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	239
Gele kwikstaart	<i>Motacilla flava</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	150
Geoorde fuut	<i>Podiceps nigricollis</i>	Ow - Vogelrichtlijn	3
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	19
Glanskop	<i>Poecile palustris</i>	Ow - Vogelrichtlijn	8
Goudhaan	<i>Regulus regulus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	17
Goudplevier	<i>Pluvialis apricaria</i>	Ow - Vogelrichtlijn	2
Goudvink	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Ow - Vogelrichtlijn	29
Grasmus	<i>Sylvia communis</i>	Ow - Vogelrichtlijn	960
Graspieper	<i>Anthus pratensis</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	333
Grauwe gans	<i>Anser anser</i>	Ow - Vogelrichtlijn	85
Grauwe klauwier	<i>Lanius collurio</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: bedreigd	262
Grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	66
Groene specht	<i>Picus viridis</i>	Ow - Vogelrichtlijn	89
Groenling	<i>Chloris chloris</i>	Ow - Vogelrichtlijn	26
Groenpootruiter	<i>Tringa nebularia</i>	Ow - Vogelrichtlijn	1
Grote barsijs	<i>Acanthis flammea</i>	Ow - Vogelrichtlijn	4
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	Ow - Vogelrichtlijn	267
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	Ow - Vogelrichtlijn	9

Naam soort	Wetenschappelijke naam	Beleidsstatus	Aantal waarnemingen
Grote lijster	<i>Turdus viscivorus</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	109
Grote zaagbek	<i>Mergus merganser</i>	Ow - Vogelrichtlijn	2
Grote zilverreiger	<i>Ardea alba</i>	Ow - Vogelrichtlijn	137
Grutto	<i>Limosa limosa</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	2
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	Ow - Vogelrichtlijn	44
Heggenmus	<i>Prunella modularis</i>	Ow - Vogelrichtlijn	115
Holenduif	<i>Columba oenas</i>	Ow - Vogelrichtlijn	85
Houtduif	<i>Columba palumbus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	250
Houtsnip	<i>Scolopax rusticola</i>	Ow - Vogelrichtlijn	6
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	88
Huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	18
IJsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	Ow - Vogelrichtlijn	50
Kauw	<i>Corvus monedula</i>	Ow - Vogelrichtlijn	75
Keep	<i>Fringilla montifringilla</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	7
Kemphaan	<i>Calidris pugnax</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: ernstig bedreigd	23
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	Ow - Vogelrichtlijn	30
Kievit	<i>Vanellus vanellus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	52
Klapekster	<i>Lanius excubitor</i>	Ow - Vogelrichtlijn	78
Kleine barmstij	<i>Acanthis cabaret</i>	Ow - Vogelrichtlijn	1
Kleine bonte specht	<i>Dryobates minor</i>	Ow - Vogelrichtlijn	27
Kleine karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	267
Kleine mantelmeeuw	<i>Larus fuscus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	2
Kleine rietgans	<i>Anser brachyrhynchus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	1
Kneu	<i>Linaria cannabina</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	99
Knobbelzwaan	<i>Cygnus olor</i>	Ow - Vogelrichtlijn	3
Koekoek	<i>Cuculus canorus</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	73
Kokmeeuw	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	7
Kolgans	<i>Anser albifrons</i>	Ow - Vogelrichtlijn	27
Koolmees	<i>Parus major</i>	Ow - Vogelrichtlijn	106
Koperwiek	<i>Turdus iliacus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	15
Kraanvogel	<i>Grus grus</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	45
Krakeend	<i>Anas strepera</i>	Ow - Vogelrichtlijn	14
Kramsvogel	<i>Turdus pilaris</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	47
Kruisbek	<i>Loxia curvirostra</i>	Ow - Vogelrichtlijn	18
Kuifeend	<i>Aythya fuligula</i>	Ow - Vogelrichtlijn	26
Kwartel	<i>Coturnix coturnix</i>	Ow - Vogelrichtlijn	58
Lepelaar	<i>Platalea leucorodia</i>	Ow - Vogelrichtlijn	65
Matkop	<i>Poecile montanus</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	8
Meerkoet	<i>Fulica atra</i>	Ow - Vogelrichtlijn	22
Merel	<i>Turdus merula</i>	Ow - Vogelrichtlijn	112
Middelste bonte specht	<i>Dendropicos medius</i>	Ow - Vogelrichtlijn	15
Nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	4
Nachtzwaluw	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	1
Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>	Ow - Vogelrichtlijn	1
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	Ow - Vogelrichtlijn	166
Paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: bedreigd	7
Patrijs	<i>Perdix perdix</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	7
Pijlstaart	<i>Anas acuta</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: bedreigd	1
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	112
Porseleinhoen	<i>Porzana porzana</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	8
Putter	<i>Carduelis carduelis</i>	Ow - Vogelrichtlijn	205
Raaf	<i>Corvus corax</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	5
Ransuil	<i>Asio otus</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	58
Regenwulp	<i>Numenius phaeopus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	1
Rietgors	<i>Emberiza schoeniclus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	406
Rietzanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	5
Ringmus	<i>Passer montanus</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	6
Rode wouw	<i>Milvus milvus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	19

Naam soort	Wetenschappelijke naam	Beleidsstatus	Aantal waarnemingen
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	13
Roerdomp	<i>Botaurus stellaris</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	1
Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>	Ow - Vogelrichtlijn	79
Roodborsttapuit	<i>Saxicola rubicola</i>	Ow - Vogelrichtlijn	269
Scholekster	<i>Haematopus ostralegus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	3
Sijs	<i>Spinus spinus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	148
Slangenarend	<i>Circus gallicus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	1
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	3
Slobeend	<i>Anas clypeata</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	8
Smient	<i>Anas penelope</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	3
Snor	<i>Locustella luscinioides</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	1
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	83
Spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	75
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Ow - Vogelrichtlijn	248
Sprinkhaanzanger	<i>Locustella naevia</i>	Ow - Vogelrichtlijn	103
Staartmees	<i>Aegithalos caudatus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	80
Steenuil	<i>Athene vidalii</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	38
Stormmeeuw	<i>Larus canus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	5
Tafeleend	<i>Aythya ferina</i>	Ow - Vogelrichtlijn	1
Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: bedreigd	25
Tijftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>	Ow - Vogelrichtlijn	645
Toendrarietgans	<i>Anser serrirostris</i>	Ow - Vogelrichtlijn	42
Toendrarietgans	<i>Anser serrirostris rossicus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	5
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	220
Tuinfluit	<i>Sylvia borin</i>	Ow - Vogelrichtlijn	446
Tureluur	<i>Tringa totanus</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	2
Turkse tortel	<i>Streptopelia decaocto</i>	Ow - Vogelrichtlijn	33
Veldleeuwerik	<i>Alauda arvensis</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	147
Velduil	<i>Asio flammeus</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: ernstig bedreigd	1
Vink	<i>Fringilla coelebs</i>	Ow - Vogelrichtlijn	138
Visarend	<i>Pandion haliaetus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	11
Visdief	<i>Sterna hirundo</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	1
Vurgoudhaan	<i>Regulus ignicapilla</i>	Ow - Vogelrichtlijn	7
Waterhoen	<i>Gallinula chloropus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	71
Waterral	<i>Rallus aquaticus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	41
Watersnip	<i>Gallinago gallinago</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: bedreigd	74
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	66
Wielewaal	<i>Oriolus oriolus</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	86
Wilde eend	<i>Anas platyrhynchos</i>	Ow - Vogelrichtlijn	99
Wilde zwaan	<i>Cygnus cygnus</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	16
Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Ow - Vogelrichtlijn	86
Wintertaling	<i>Anas crecca</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	14
Witgat	<i>Tringa ochropus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	5
Witte kwikstaart	<i>Motacilla alba</i>	Ow - Vogelrichtlijn	42
Wulp	<i>Numenius arquata</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: kwetsbaar	32
Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>	Ow - Vogelrichtlijn	151
Zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	105
Zilvermeeuw	<i>Larus argentatus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	2
Zomertaling	<i>Anas querquedula</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: bedreigd	5
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Ow - Vogelrichtlijn	114
Zwarte mees	<i>Periparus ater</i>	Ow - Vogelrichtlijn Rode Lijst: gevoelig	3
Zwarte ooievaar	<i>Ciconia nigra</i>	Ow - Vogelrichtlijn	7
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochrurus</i>	Ow - Vogelrichtlijn	12
Zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>	Ow - Vogelrichtlijn	76
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	Ow - Vogelrichtlijn	1
Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>	Ow - Vogelrichtlijn	750
Zoogdieren (overig)			
Boommarter	<i>Martes martes</i>	Ow - Andere soorten	1

Naam soort	Wetenschappelijke naam	Beleidsstatus	Aantal waarnemingen
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Ow - Andere soorten	1
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Ow - Andere soorten Rode Lijst: kwetsbaar	3
Das	<i>Meles meles</i>	Ow - Andere soorten	4
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Ow - Andere soorten	11
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Ow - Andere soorten	15
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>	Ow - Andere soorten	5
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Ow - Andere soorten Rode Lijst: gevoelig	43
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Ow - Andere soorten Rode Lijst: kwetsbaar	2
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Ow - Andere soorten	2
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Ow - Andere soorten Rode Lijst: gevoelig	9
Otter	<i>Lutra lutra</i>	Ow - Habitatrichtlijn	14
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Ow - Andere soorten	91
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Ow - Andere soorten	4
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Ow - Andere soorten	4
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Ow - Andere soorten Rode Lijst: gevoelig	3
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	Ow - Andere soorten	2

Bijlage 2 Fotoverslag veldbezoeken Witte Zand 18 Oosterhesselen

11 november 2015 (Eelerwoude)

15 februari 2022 (Bureau Biota)

24 januari 2020 (Regelink Ecologie)

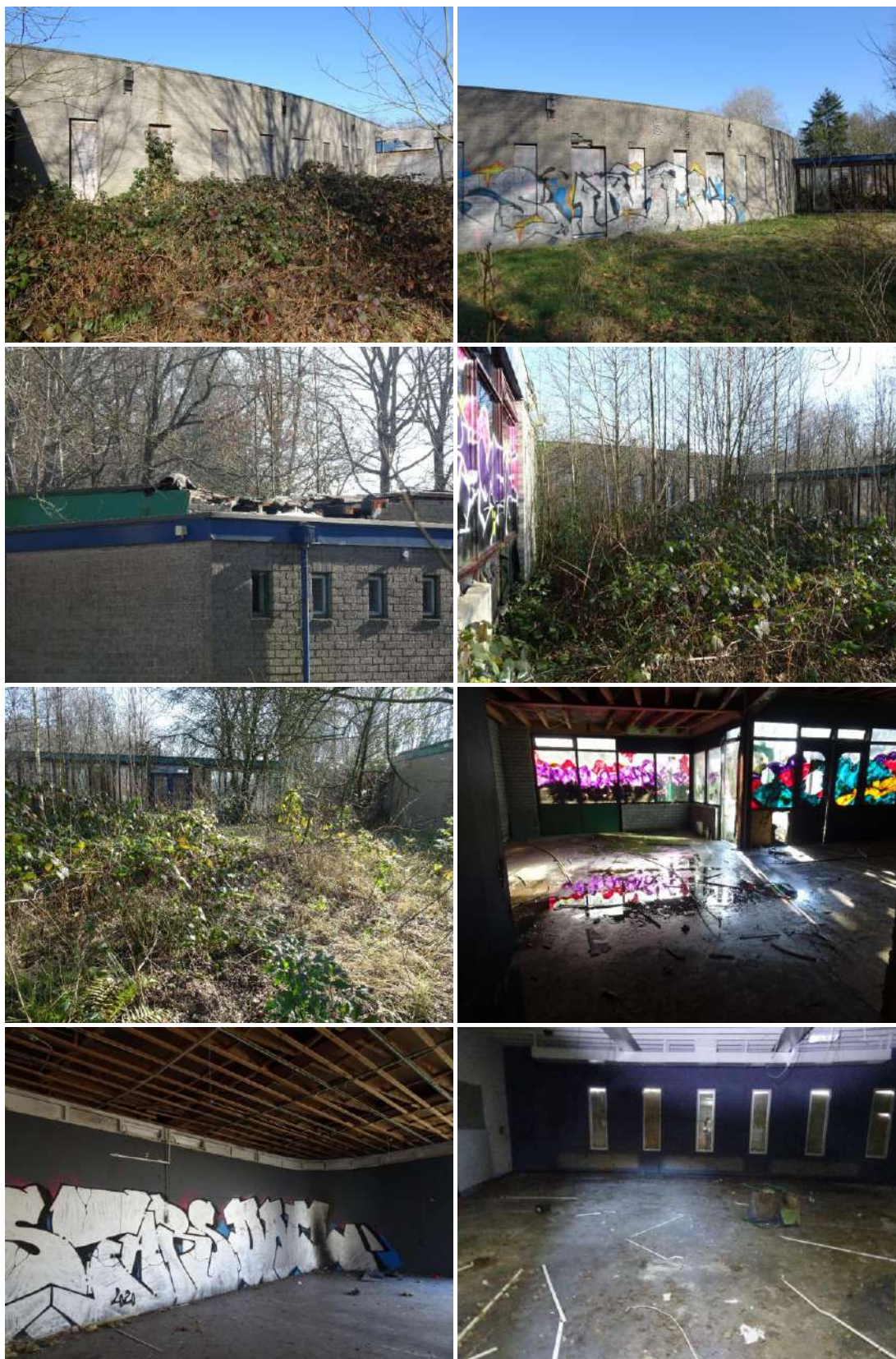

22 maart 2022 (Bureau Biota)

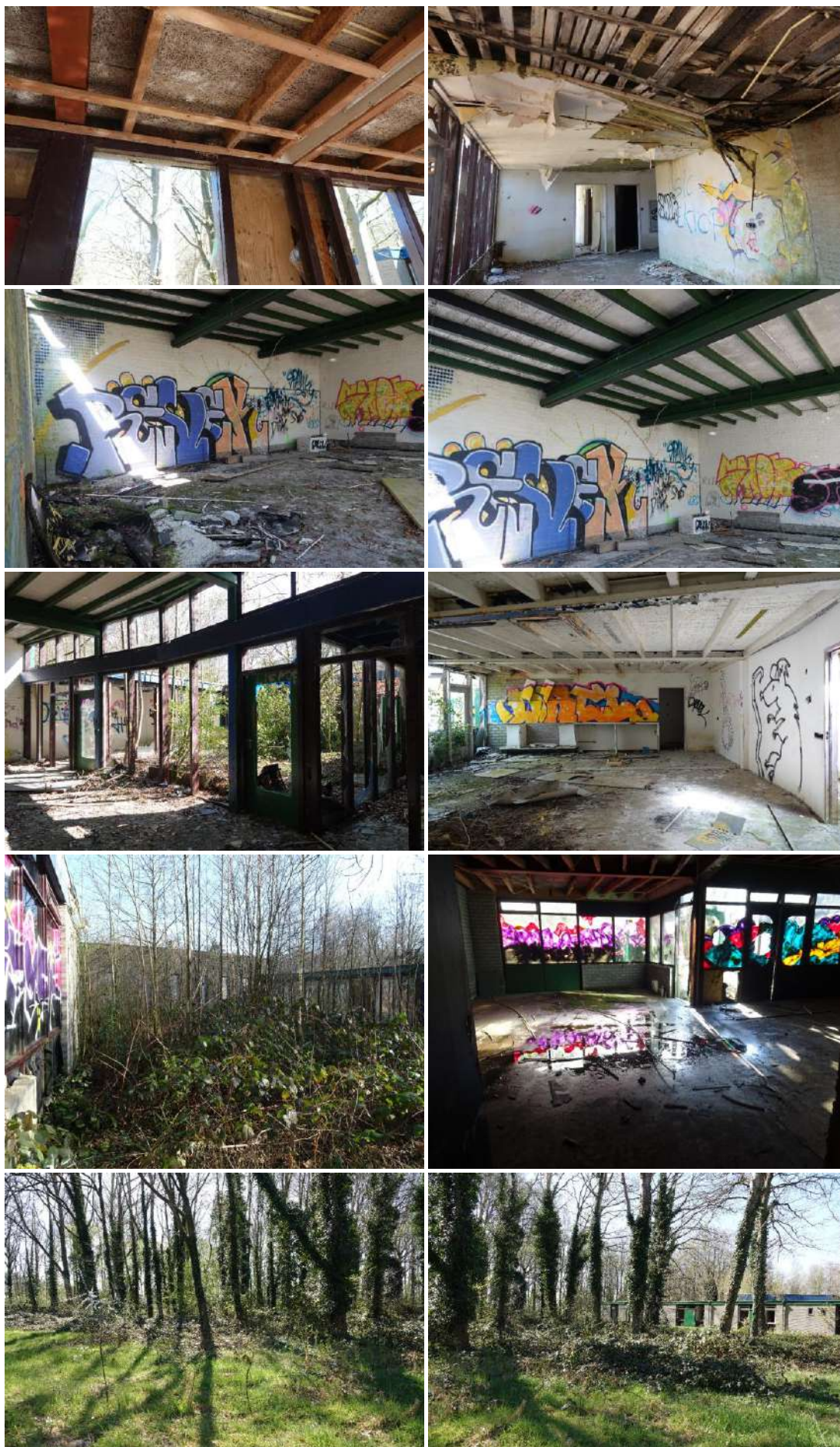

8 april 2025 (Bureau Biota)

Bijlage 3 Samenvatting bevindingen twee eerdere quickscans

Eelerwoude 2015

Gebiedsbescherming:	Niet getoetst.
Soortenbescherming:	Nader onderzoek vleermuizen en steenmarter, en buiten broedseizoen werken in verband met algemene broedvogels.
Houtopstanden:	Niet getoetst.

Regelink Ecologie 2020

Gebiedsbescherming:

De ingreep leidt mogelijk tot een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie. Voor de ingreep moet daarom een Aeries berekening worden uitgevoerd. De ingreep vindt niet plaats binnen het NNN. Hierdoor is het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur niet van toepassing.

Soortenbescherming:

Bij de sloopwerkzaamheden kunnen nesten met eieren worden vernield en jongen worden gedood. Dit is te voorkomen door de werkzaamheden uit te voeren in de periode september – januari.

Vleermuizen zijn beschermd volgens het Beschermingsregime Habitatrichtlijn. Binnen het plangebied zijn waarschijnlijk zomer- en paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aanwezig. Andere verblijfplaatsen van deze soort, zoals een kraamverblijfplaats, zijn niet uit te sluiten. Ook van andere gebouwbewonende vleermuissoorten kunnen vaste rust- en/of verblijfplaats in het gebouw aanwezig zijn, waaronder ook winterverblijfplaatsen in de kruipruimte. Daarom is het noodzakelijk aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van deze vleermuissoorten in het plangebied te verrichten. Het verdient aanbeveling dit aanvullende onderzoek uit te voeren volgens het Vleermuisprotocol 2017 van het Netwerk Groene Bureaus.

Aangenomen moet worden dat in het te slopen gebouw een voortplantingsverblijfplaats van *steenmarter* aanwezig is. Voor de sloop van het gebouw moet daarom een ontheffing Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

Aangenomen moet worden dat *eekhoorn*, *grote bosmuis* en *veldspitsmuis* voorkomen in het plangebied. Bij de ingreep worden geen bomen gekapt zodat op eekhoorn geen negatieve effecten te verwachten zijn. De ingreep kan negatieve effecten hebben op grote bosmuis en veldspitsmuis. Door de ingreep op aangepaste wijze uit te voeren zijn deze te voorkomen. Hierbij moet onder andere gedacht worden aan het van de voren met licht materieel verwijderen van de beplanting buiten de periode dat nesten met jongen aanwezig kunnen zijn. Dit moet door een ter zake deskundige verder worden uitgewerkt en worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol.

Aangenomen moet worden dat *levendbarende hagedis* aanwezig is in het plangebied. De ingreep kan hier een negatief effect op hebben: bij de sloop kunnen exemplaren van deze soort worden gedood. Door de ingreep op aangepaste wijze uit te voeren is dit negatieve effect te voorkomen. Hierbij moet gedacht worden aan het tevoren met licht materieel verwijderen van beplanting op die plaatsen waar bij de sloop gewerkt moet worden.

Aangenomen moet worden dat in het plangebied *grote vos*, *grote weerschijnvlinder* en *sleedoornpage* voorkomen. Bij de ingreep kunnen negatieve effecten ontstaan doordat rupsen en eitjes van deze soorten worden vernield. Door de ingreep op aangepaste wijze uit te voeren is dit te voorkomen. Hierbij moet gedacht worden aan het uitvoeren van de ingreep in een periode waarin er geen eitjes of rupsen van deze vlinders aanwezig zijn of

het verplaatsen van rupsen en delen van planten waarop eitjes aanwezig zijn naar plaatsen in de directe omgeving waar deze zich met succes tot vlinder kunnen ontwikkelen.

Aangenomen moet worden dat *vliegend hert* voorkomt in het plangebied. Bij de sloopwerkzaamheden kunnen exemplaren van deze soort worden gedood. Larven van deze kever kunnen aanwezig zijn in dood eikenhout. Door de ingreep op aangepaste wijze uit te voeren is te voorkomen dat deze gedood worden. Hiervoor moeten stukken dood eikenhout verplaatst worden naar delen van het plangebied waar geen werkzaamheden plaatsvinden zodat de larven zich ongestoord tot volwassen kevers kunnen ontwikkelen.

Aangenomen moet worden dat vliegend hert voorkomt in het plangebied. Bij de sloopwerkzaamheden kunnen exemplaren van deze soort worden gedood. Larven van deze kever kunnen aanwezig zijn in dood eikenhout. Door de ingreep op aangepaste wijze uit te voeren is te voorkomen dat deze gedood worden. Hiervoor moeten stukken dood eikenhout verplaatst worden naar delen van het plangebied waar geen werkzaamheden plaatsvinden zodat de larven zich ongestoord tot volwassen kevers kunnen ontwikkelen.

Houtopstanden:

Bij de ingreep worden geen bomen gekapt. Bescherming van houtopstanden onder de Wet natuurbescherming is zodoende niet van toepassing.